

RAADSINFORMATIEBRIEF

16R.00679

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 25 oktober 2016
Portefeuillehouder(s) : wethouder Koster en wethouder Haring
Portefeuille(s) : Sociaal Domein
Contactpersoon : E. van den Born
Tel.nr. : 0652735501
E-mailadres : born.e@woerden.nl

16R.00679

Onderwerp:

Addendum op Programma 3 (sociaal domein) Programmabegroting 2017 – 2020

Kennisnemen van:

Plan van aanpak aanpassing programmabegroting

Inleiding:

Tijdens de begrotingscommissie op 12 oktober stond u uitgebreid stil bij Programma 3 van de Programmabegroting: het sociaal domein. U heeft hierover raadsbreed het amendement 'aanvulling programma 3 Sociaal Domein' ingediend (A3). Het college wil met dit plan van aanpak tegemoet komen aan de reacties uit de commissie en het amendement op Programma 3 uit de begroting. Daarmee beogen wij recht te doen aan uw kaderstellende en controlerende rol.

Kernboodschap:

Wij stellen voor om de aanpak langs drie lijnen vorm te geven. Eerst geven wij meer informatie over de indicatoren, of beter: het ontbreken ervan. Vervolgens staan wij stil bij de verdere invulling, vormgeving en concretisering van Programma 3. Tot slot nodigen wij uw raad nogmaals graag uit om samen na te denken. Niet over wat het college wil (wij voeren immers nog steeds uw staande kaders uit), maar over wat wij (raad en college) willen meten en weten. Dit om waar mogelijk voorspelbaarheid aan te brengen in het sociaal domein.

1. Cijfers

In de Programmabegroting ontbreekt een nulmeting dat als vertrekpunt kan dienen. De reden hiervoor is dat de eerder gehanteerde dashboards wat ons betreft te weinig stuur- en verantwoordingsinformatie bevatten. Hier gaan we verderop in deze brief nader op in. Zoals uw raad terecht constateerde bevatten de opgenomen indicatoren geen beginwaarde. Wij hadden beter kunnen benadrukken dat dit komt doordat wij bij het opstellen van Programma 3 (augustus 2016) simpelweg niet alle cijfers hadden en op relevante onderdelen nog steeds niet hebben. Althans, niet op het niveau waarop wij willen werken. Wij hebben bij het opstellen gekozen voor een eenduidige aanpak en daarmee ook de gegevens die wij wel hadden niet opgenomen. Het gegeven dat de indicatoren niet zijn ingevuld is geen kwestie van onwil of onkunde, maar van onmacht.

Voorbeeld: op de informatiebijeenkomsten over het sociaal domein is tot op heden gewerkt met een cijfermatig onderscheid jeugdhulp tussen ambulante hulp en dagbehandeling. Het punt is echter dat veel dagbehandeling ambulante is en dat deze administratieve indeling geen onderscheid maakt tussen bijvoorbeeld de geestelijke gezondheidszorg en andere zorgvormen.

Ondanks het ontbreken van de nulmeting, hebben wij de nieuwe indicatoren desalniettemin in de Programmabegroting opgenomen, omdat wij ervaren dat de situatie verbetert. We verwachten dat wij de relevante cijfers op korte termijn wel kunnen leveren en nodigen u dan ook graag uit om samen na te denken over wat we willen meten (paragraaf 3).

Inmiddels zijn alle facturen en de inwoner ervaringsonderzoeken over 2015 binnen en maken wij het beeld op van de realisatie 2015. Onlangs heeft u conform onze toezegging een raadsinformatiebrief ontvangen met daarin het financiële overzicht jeugdhulp 2015. Het college verwacht nog dit jaar voor alle onderdelen van Programma 3 op een relevante wijze inzichtelijk te kunnen maken:

- wat de realisatie 2015 was (in aantallen en kosten) en;
- wat de voortgang en prognose is in 2016.

De informatiebronnen die daarvoor beschikbaar zijn en komen worden vermeld in onderstaand tabel. Nummers 1 tot en met 5 waren bij het opstellen van de begroting nog niet (op een betrouwbare manier) beschikbaar.

Tabel 1. Informatiebronnen voor sturing en verantwoording sociaal domein

Afhankelijk van berichtenverkeer	Overige informatiebronnen
1. De afgegeven beschikkingen	5. Cliëntervaringsonderzoeken
2. Het berichtenverkeer tussen zorgaanbieders en gemeente	6. U-10 gemeente
3. De facturen van zorgaanbieders	7. Rapportages FermWerk
4. De verwijzingen van verwijzingsbevoegden	8. Rapportages (diverse) subsidierelaties
	9. Registraties schuldhulpverlening
	10. Registraties Regionaal Bureau Leerplicht
	11. www.waarstaatjegemeente.nl

Het is de intentie van het college om uw raad zorgvuldig te betrekken bij de informatie die ons dit oplevert. Het biedt tevens een nulmeting voor de Programmabegroting van de situatie begin 2017. Het is daarom onze insteek en toezegging om Programma 3 uiterlijk in december 2016 te voorzien van een nulmeting en via het college in december ter vaststelling (januari) aan te bieden aan uw raad. Dit is het startpunt om met uw raad het gesprek te voeren over wat uw wilt weten en meten.

2. Invulling Programma 3

Tijdens de begrotingscommissie bespraken wij een relevant verschil tussen “wat willen wij voor onze inwoners bereiken?” en “wat gaan wij daarvoor doen?”. Het college kiest voor de aanpak “wat willen wij voor onze inwoners bereiken?” en koppelt daar indicatoren aan. Wij komen daar later in Paragraaf 3 van deze brief op terug.

Tegelijk begrijpen wij dat uw raad vanuit haar controlerende rol informatie wil over de wijze waarop het college uitvoering geeft aan de prioriteiten in het sociaal domein. Daarom geven wij nu al in deze paragraaf aanvullend op de gepresenteerde begroting per resultaat weer wat wij ervoor gaan doen. Wij willen de kloof tussen onze prioriteiten en de uitvoering dichtend door de Ontwikkelagenda te integreren met de resultaten uit de begroting. Daarmee beogen wij een evenwicht te vinden tussen het sturen op effecten enerzijds en uw behoefte aan voortgangsinformatie over de uitvoering anderzijds. De aangevulde resultaten vanuit de Ontwikkelagenda zijn in blauw aangegeven.

Bij de resultaten zijn indicatoren opgenomen, die in samenhang met elkaar een beeld geven van de ontwikkeling van de resultaten. Wij hebben daar tevens een planning aan toegevoegd. Om aan te sluiten bij de begrotingssystematiek is de titel van deze kolommen Resultaat en/of planning, hoewel het meer indicatoren met een planning zijn. De planning van de resultaten staat veelal op “doorlopend” omdat deze indicatoren doorlopend (maandelijks/per kwartaal) worden gemeten. Hoe vaak u hierover geïnformeerd wilt worden bespreken wij graag met u. U treft de aanvullende informatie hieronder:

Progr. nr.	Nr.	Effecten	PFH
3	1	Mensen eerst	Koster en Haring

3	1.1	Zoveel mogelijk waarde creëren voor onze inwoners met het geld dat we hebben	Koster en Haring
3	2	Het dagelijkse leven	Koster en Haring
3	2.1	Steeds meer mensen zijn en blijven in staat om zelf, of met een beetje hulp, invulling te geven aan hun eigen leven	Koster en Haring
3	3	De verwijfsfunctie	Koster en Haring
3	3.1	Mensen zijn en blijven in staat om zelf, of met hulp, invulling te geven aan hun eigen leven	Koster en Haring
3	3.2	Mensen krijgen de best passende zorg, ongeacht de verwijzer die ze kiezen	Koster en Haring
3	3.3	In het contact met mensen handelen wij vanuit het besef dat wij als overheid diep in iemands persoonlijke leven dringen	Koster en Haring
3	4	Niet vrij-toegankelijke voorzieningen	Koster en Haring
3	4.1	Mensen krijgen de best passende zorg	Koster en Haring

Progr nr.	Nr.	Resultaat 2017	PFH	Resultaat en/of planning
3	1	Mensen eerst	Koster, Haring	
3	1.1	Zoveel mogelijk waarde creëren voor onze inwoners met het geld dat we hebben	Koster en Haring	
3	1.1.1	<ul style="list-style-type: none"> Mensen kunnen met i-pgb hun budget onafhankelijk inzetten Mensen kunnen via Zorg in Natura een arrangement samenstellen dat bij hun leven past. Zorg en ondersteuning zo licht als kan, zo zwaar als nodig Zorg en ondersteuning zo dichtbij als mogelijk Vormgeven monitor sociaal domein samen met raad (Q1) Op basis van monitor inzicht in besteding middelen en maatregelen (doorlopend) Uitvoeren bestuursopdrachten combineren doelgroepenvervoer (Q1) 	Koster en Haring	<ul style="list-style-type: none"> Positieve ontwikkeling van de gemeten cliëntervaring (Q3) Zorgkosten per doelgroep (jeugd/ouderen) nemen af (doorlopend) Afname van zwaardere, duurdere, specialistische individuele voorzieningen in aantallen cliënten en kosten (doorlopend) Toename van lokaal zorgaanbod (aantal cliënten dat in Woerden terecht kan + aanbod dat in Woerden is gevestigd) (Q2) Verhouding tussen zorgkosten en vervoerskosten (afname) (doorlopend) Stapelning (het aantal voorzieningen per adres) neemt af (doorlopend) De zorgkosten per inwoner nemen af (doorlopend) Sluitende begroting en realisatie. (doorlopend) Eventuele financiële positieve resultaten blijven (in volgende jaren) behouden voor het sociaal domein. (doorlopend)
3	2	Het dagelijkse leven	Koster en Haring	
3	2.1	Steeds meer mensen zijn en blijven in staat om zelf, of met een beetje hulp, invulling te geven aan hun eigen leven	Koster en Haring	
3	2.1.1	<ul style="list-style-type: none"> Verdere ontwikkeling van (vraaggestuurd) voorliggend aanbod in de gemeente Woerden en bevordering van de samenwerking met het onderwijs. Inzet ervaringsdeskundigen (Q4) Betere ontsluiting van aanbod voorliggende voorzieningen (Q1) Uitbreiding van aanbod voorliggende voorzieningen (Q4) Bevorderen Inclusie (doorlopend) Persoonsgerichte Aanpak (doorlopend) Plan van aanpak Verwarde Personen (Q1) Aansluiten op landelijke campagnes (doorlopend) Ontwikkelen website/Inwonercloud/Cumulus (Q1) Nieuw beleid inkomens en eigen bijdragen (Q2) Pilot Welzijn op recept 	Koster en Haring	<ul style="list-style-type: none"> Positieve ontwikkeling van de ervaring van inwoners (Q3) Stijging van het aantal inwoners dat gebruik maakt van voorliggende voorzieningen (doorlopend) Stijging van aantal geregistreerde vrijwilligers (doorlopend) Stijging van aantal mantelzorgers en daling van het aantal mantelzorgers dat aangeeft het (te) zwaar te vinden (doorlopend) Toename aanbod (aantal) voorliggende voorzieningen (Q4) Afname individuele maatwerkvoorzieningen (doorlopend) Toename van de caseload van de jeugdhulpverleners op de scholen. (doorlopend)

		(doorlopend)		
		<ul style="list-style-type: none"> • Pilot Eropaf team (doorlopend) • Infrastructuur echtscheidingen (Q1) 		
3	3	De verwijfsfunctie	Koster en Haring	
3	3.1	Mensen zijn en blijven in staat om zelf, of met hulp, invulling te geven aan hun eigen leven	Koster en Haring	
3	3.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Na evaluatie verbeteren en invoeren van regieondersteuning • Mensen voeren zelf regie met eigen informatie en gegevens • Resultaatgericht ondersteuningsplan (loopt in UW) • Betrekken ervaringsdeskundigen bij regieondersteuning (Q1) • Ontwikkelen inwonercloud/Cumulus (Q1) • Ondersteuningsplan anders vormgeven en hanteren (Q1) 	Koster en Haring	<ul style="list-style-type: none"> • Positieve ontwikkeling van cliëntervaring over de toegang (Q3) • Stijging van het aantal mensen dat apps in de inwonercloud gebruikt (doorlopend) • Positieve ontwikkeling van de beoordeling van inwoners over het gebruik van de inwonercloud (doorlopend) • Positieve ontwikkeling van cliëntervaring over maatwerkvoorzieningen (door beter ondersteuningsplan) (Q3)
3	3.2	Mensen krijgen de best passende zorg, ongeacht de verwijzer die ze kiezen	Koster en Haring	
3	3.2.1	<ul style="list-style-type: none"> • Afspraken met huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten over doorverwijzingscriteria Verbetering cliëntervaring over verwijzers. • Warme verwijzing door WoerdenWijzer (Q1) • Verwijzing naar (jeugd)GGZ en gesprek met huisartsen daarover (Q1) • Samenwerking FermWerk en WoerdenWijzer (doorlopend) • Pilot Welzijn op recept (doorlopend) • Pilot Zegveld zorgt (doorlopend) 	Koster en Haring	<ul style="list-style-type: none"> • Positieve ontwikkeling van cliëntervaring over de verwijzingsbevoegde (ongeacht het loket) (Q3) • Afname van herhaling niet-vrij toegankelijke voorzieningen (recidive) (doorlopend) • Afname van mensen die voortijdig stoppen met hun arrangement (doorlopend)
3	3.3	In het contact met mensen handelen wij vanuit het besef dat wij als overheid diep in iemands persoonlijke leven dringen	Koster en Haring	
3	3.3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Collega's maken zorgvuldige afwegingen in hetgeen ze uitvragen (need to know vs het gesprek over het leven) en zijn hierover transparant • Gesprek met inwoners verloopt binnen de grenzen van de wet • Cultuurtraject (doorlopend) • Ervaringsdeskundigen betrekken bij regieondersteuning (Q1) • Inwonercloud/Cumulus (Q1) • Intervisie op privacy (doorlopend) • Onderzoek naar te hanteren werkwijze WoerdenWijzer (consulenten en Sociaal makelaars (Q3) 	Koster en Haring	<ul style="list-style-type: none"> • Afname aantal klachten over het werken met persoonsgegevens (privacy) (doorlopend)
3	4	Niet vrij-toegankelijke voorzieningen	Koster en Haring	
	4.1	Mensen krijgen de best passende zorg	Koster en Haring	
	4.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Mensen kunnen met i-pgb hun budget onafhankelijk inzetten • Zorg en ondersteuning zo licht als kan, zo zwaar als nodig • Zorg en ondersteuning zo dichtbij als mogelijk 	Koster en Haring	<ul style="list-style-type: none"> • Positieve ontwikkeling van de gemeten ervaring van inwoners (Q3) • Toename van lokaal zorgaanbod (aantal cliënten dat in Woerden terecht kan + aanbod dat in Woerden is gevestigd) tov niet-lokaal aanbod (doorlopend)

• Inzet resultatenmatrix (per cliënt meten van cliëntervaring) (Q4) • Bevorderen Inclusie (doorlopend) • Aanpak huisvestingsproblematiek voor doelgroepen (Q3) • Catch 22 (doorlopend) • Pilot Verder Thuis (Q1) • Pilot GroenWest (Q1) • Beter ontsluiten aanbod niet vrij-toegankelijke voorzieningen (Q1) • Uitbreiden aanbod niet vrij-toegankelijke voorzieningen (Q4) • Onderzoek Woerdense voorzieningenbehoefte irt inkoop 2017 (Q1) • Campagne pleegzorg (Q1) • Onderzoek naar en nieuw beleid voor eigen bijdrage (Q2) • Regelluwe bijstand (Q2) • Plan van aanpak Verwarde Personen (Q1) • Persoonsgerichte Aanpak (doorlopend)	• Toename gebruik voorliggende voorzieningen in plaats van maatwerkvoorzieningen (doorlopend) • Op termijn afname van specialistische individuele voorzieningen in aantallen cliënten en kosten (doorlopend) • Meer mensen die werk willen en/of een uitkering hebben zijn betaald aan het werk (doorlopend) • Minder inwoners in de bijstand (doorlopend) • Stijging van het aantal jongeren met een startkwalificatie en daling van het aantal voortijdig schoolverlaters (doorlopend) • Stijging van het aantal succesvolle regelingen schuldhulpverlening. Op termijn een afname van het aantal harde schuldregelingen. (doorlopend)

3. Uitnodiging samen vormgeven stuur- en verantwoordingsinformatie sociaal domein

Enkele fracties in uw raad vertelden in de Begrotingscommissie behoefte te hebben aan meer specifieke doelen en indicatoren in termen van een concreet percentage toe- of afname. Wat dat betreft sloot de vorige opzet van de Programmabegroting (2016-2019) beter aan bij uw informatiebehoefte.

Wij hebben als college ervaren dat onderdelen van de vorige begrotingsopzet niet (goed) meetbaar zijn en moesten regelmatig in gebreke blijven bij het informeren van uw raad. Dat was voor ons de directe aanleiding om in de nieuwe begrotingsopzet alleen indicatoren op te nemen die we daadwerkelijk (gaan) meten. Daarnaast leerde voortschrijdend inzicht ons dat bepaalde resultaten smart lijken, maar in de dagelijkse praktijk arbitrair zijn en ons weinig zeggen. Waarom 2% erbij of eraf en geen 3% of 4%? En hoe sluit dit aan bij onze insteek om de best passende zorg voor mensen te bieden?

Als voorbeeld: stel dat de gemeente als ambitie formuleert dat de pleegzorg (zware zorg) met 5% afneemt, maar in de praktijk met 2 procent toeneemt: er worden meer jongeren ondergebracht in pleegzorg. Wat zegt ons dit dan? Is dit falen van beleid en uitvoering? Of zijn er gewoon meer jongeren ondergebracht in een voorziening die op dat moment de best passende zorg en ondersteuning bood en wellicht verdere escalatie voorkomt? En als die toename voortkomt uit het gegeven dat er minder jongeren verblijven in een residentiële voorziening, dan juichen we een toename louter toe.

Samenvattend: het college geeft inzicht in de daadwerkelijk ontwikkeling van het sociaal domein. Dan hebben wij het zowel over het zorggebruik, de gemeten ervaring en de besteding van middelen. Wij gaan graag met u het gesprek aan over wat u wilt meten en weten. Het college komt er echter op terug om doelen te stellen in termen van een concreet percentage toe- of afname. Door de voorgestelde indicatoren nog in 2016 van een beginwaarde te voorzien wordt de toe- of afname echter weldegelijk concreet! De indicatoren geven op die manier, in samenhang met elkaar, een beeld van de ontwikkeling van de resultaten

Het sociaal domein wordt in toenemende mate beter geregistreerd. Wij gaan graag met uw raad het gesprek aan over de sturing en verantwoording met de insteek om een gezamenlijke uitkomst te vinden.

4. Conclusie

Wij vertrouwen erop dat wij met deze raadsinformatiebrief tegemoet zijn gekomen aan zowel de bespreking in de commissie als het amendement. Per punt uit het amendement 'Aanvulling programma 3 Sociaal Domein' (A3) kort een conclusie:

1. De Raad ontvang uiterlijk december 2016 een raadsinformatiebrief met daarin de motivering en onderbouwing van de wijziging van de te behalen effecten, de resultaten en de planning van de activiteiten in het Sociaal Domein.

Wij vertrouwen erop dat deze raadsinformatiebrief de gevraagde informatie bevat.

2. De nu benoemde resultaten worden in de raadsinformatiebrief uitgewerkt in het vertrekpunt, het resultaat eind 2020, het resultaat eind 2017, welke activiteiten er worden ondernomen en welke middelen er worden aangewend.

Graag gaan wij hierover met uw raad in gesprek. Het college zou het op prijs stellen als de raad uit haar midden een delegatie samenstelt om dit samen uit te werken.

3. De Raad wordt uiterlijk december 2016 middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de activiteitenplanning en over hoe de raad wordt geïnformeerd over de voortgang.

Wij vertrouwen erop dat deze raadsinformatiebrief de gevraagde informatie bevat.

Vervolg:

Samenvattend is het plan van aanpak als volgt:

1. Nulmeting opstellen dat als startpunt voor gesprek dient
2. Gesprek met de raad voeren over stuur- en verantwoordingsinformatie. Het college zou het op prijsstellen als de raad uit haar midden een delegatie samenstelt om dit samen uit te werken.
3. Vaststellen formele begrotingswijziging in januari of februari 2017, waarin de effecten en resultaten ook formeel worden vastgelegd.

Bijlagen:

n.v.t.

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Mulkenboer